



ПЛОСКІ ЧЕРВИ

Мета:Розширити знання учнів про безхребетних тварин; розкрити загальну характеристику представників плоских червів, їхню будову, процеси життєдіяльності та риси пристосованості до умов існування; Розвивати вміння порівнювати будову та життєдіяльність вільноживучих та паразитичних форм плоских червів; Виховувати бережливе ставлення до оточуючого середовища та представників фауни планети.

Обладнання: підручник, таблиці, презентація

Тип уроку: комбінований

ПОВТОРЕННЯ теми: Губки, Жалкі

Пройдіть за посиланням, 20 питань, 25 хв.

<https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=6263696>



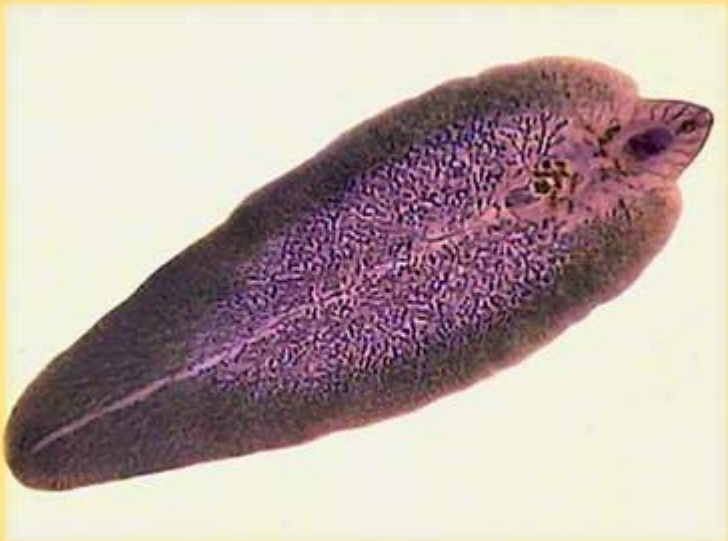
турбелярія



свинячий ціп'як



котячий сисун



печінковий сисун



бичачий ціп'як



ехінокок



Особливості будови плоских червів



- Форма тіла сплющена у спинно-черевному напрямку, має вигляд листка, пластинки, стрічки тощо
- Двобічна (білатеральна) симетрія
- Тіло тришарове
- Порожнина тіла відсутня
- Наявні травна, видільна, нервова, статева системи
- Дихальна і кровоносна системи відсутні

Тип Плоскі черви нараховує майже 12000 видів
(з них в Україні – близько 1300)



Тип Плоскі черви



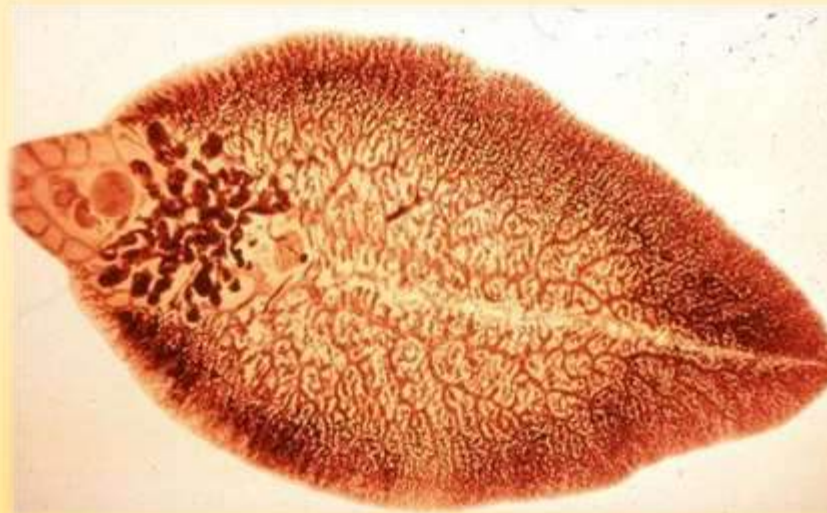
Війчасті черви -

вільноживучі черви,
тіло яких
вкрите одношаровим
війчастим епітелієм



Сисуни -

виключно паразитичні черви,
що мають вкорочене тіло і
два присоски



Стьожкові черви -

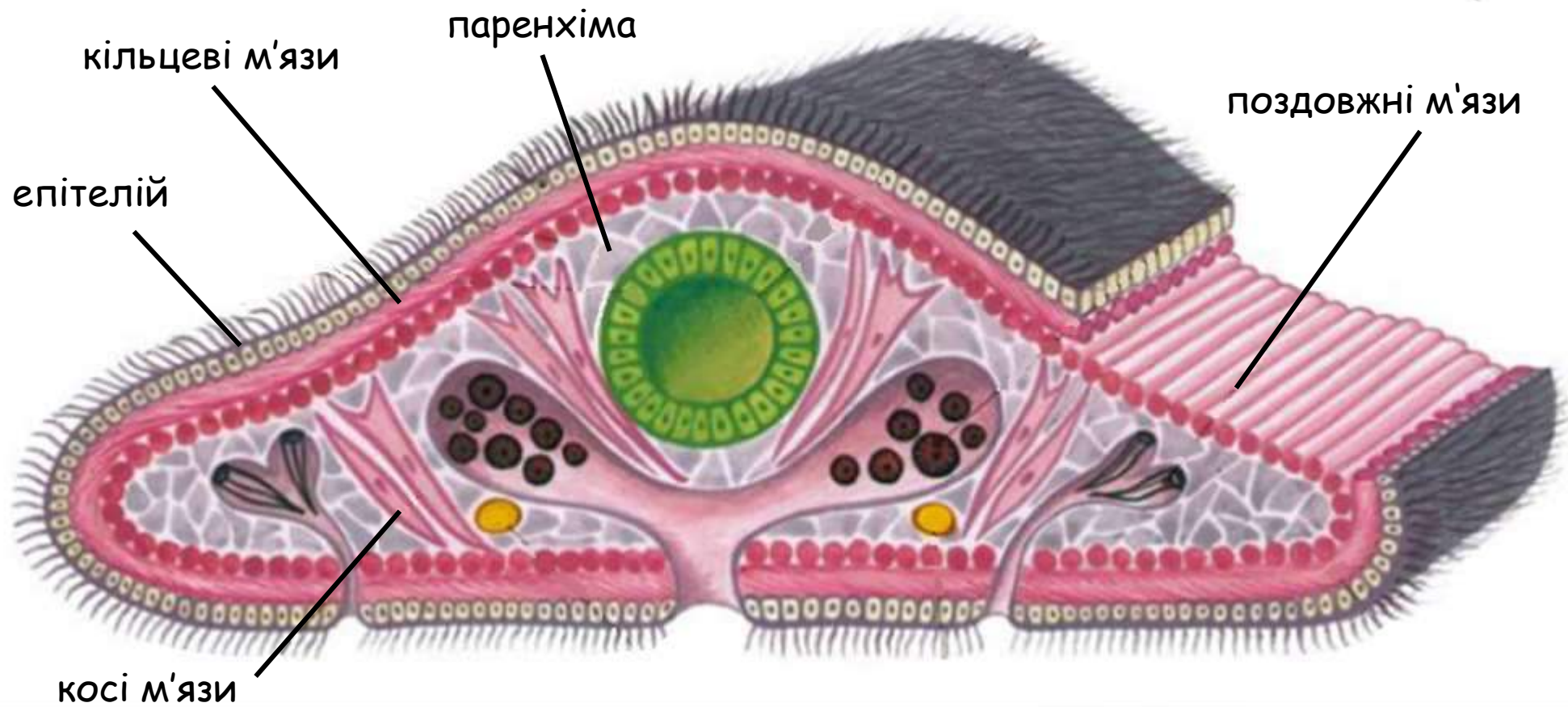
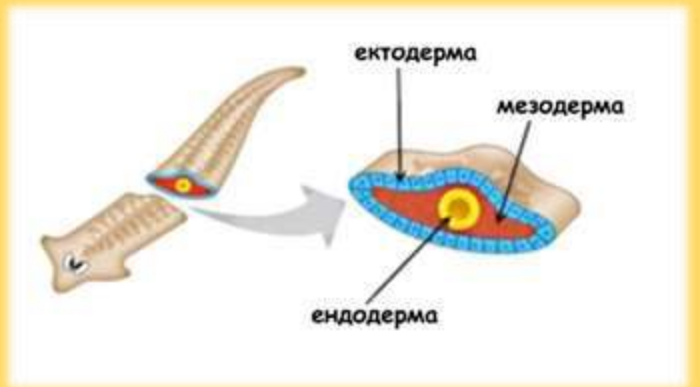
виключно паразитичні черви,
що мають сегментоване
стрічкоподібне тіло



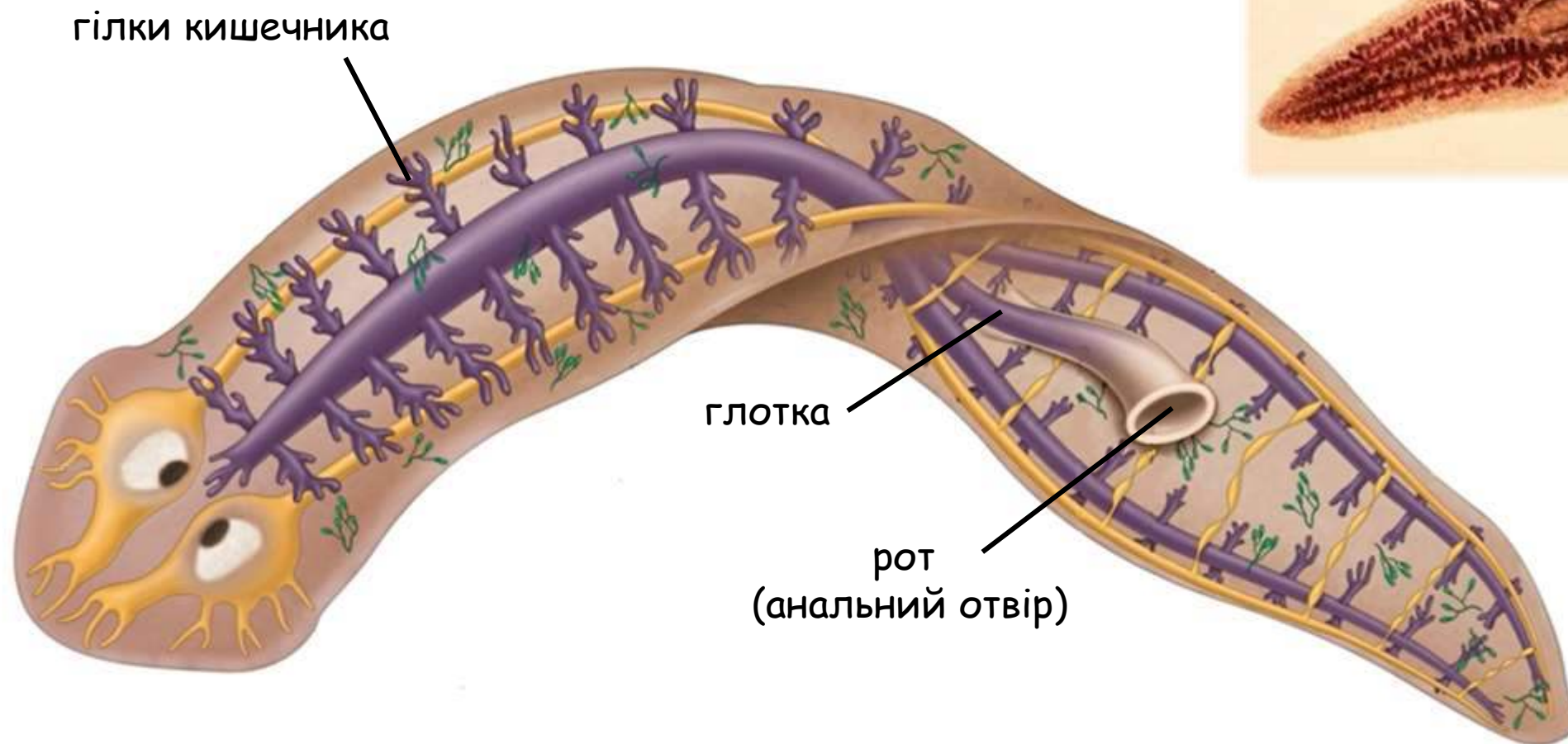
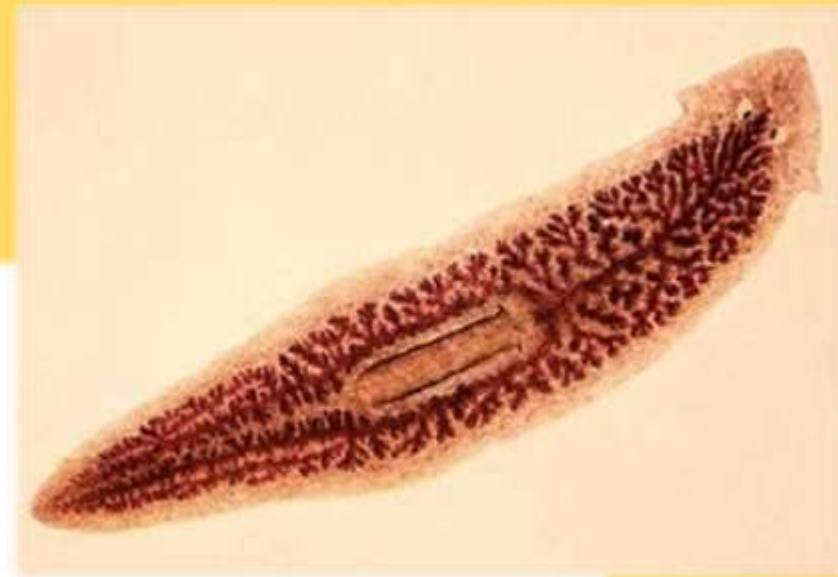
Війчасті черви (турбеларії) Планарія біла



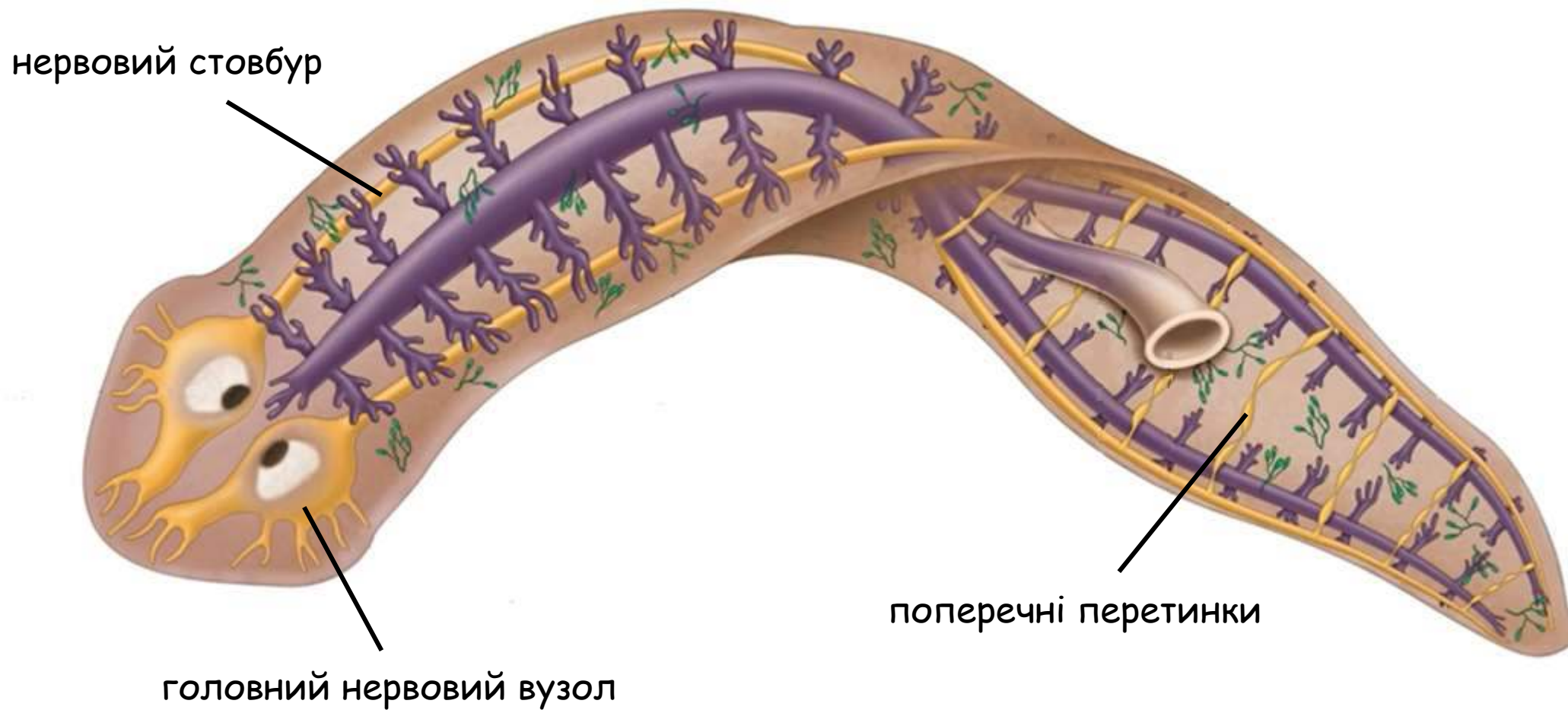
Шари тіла



Травна система



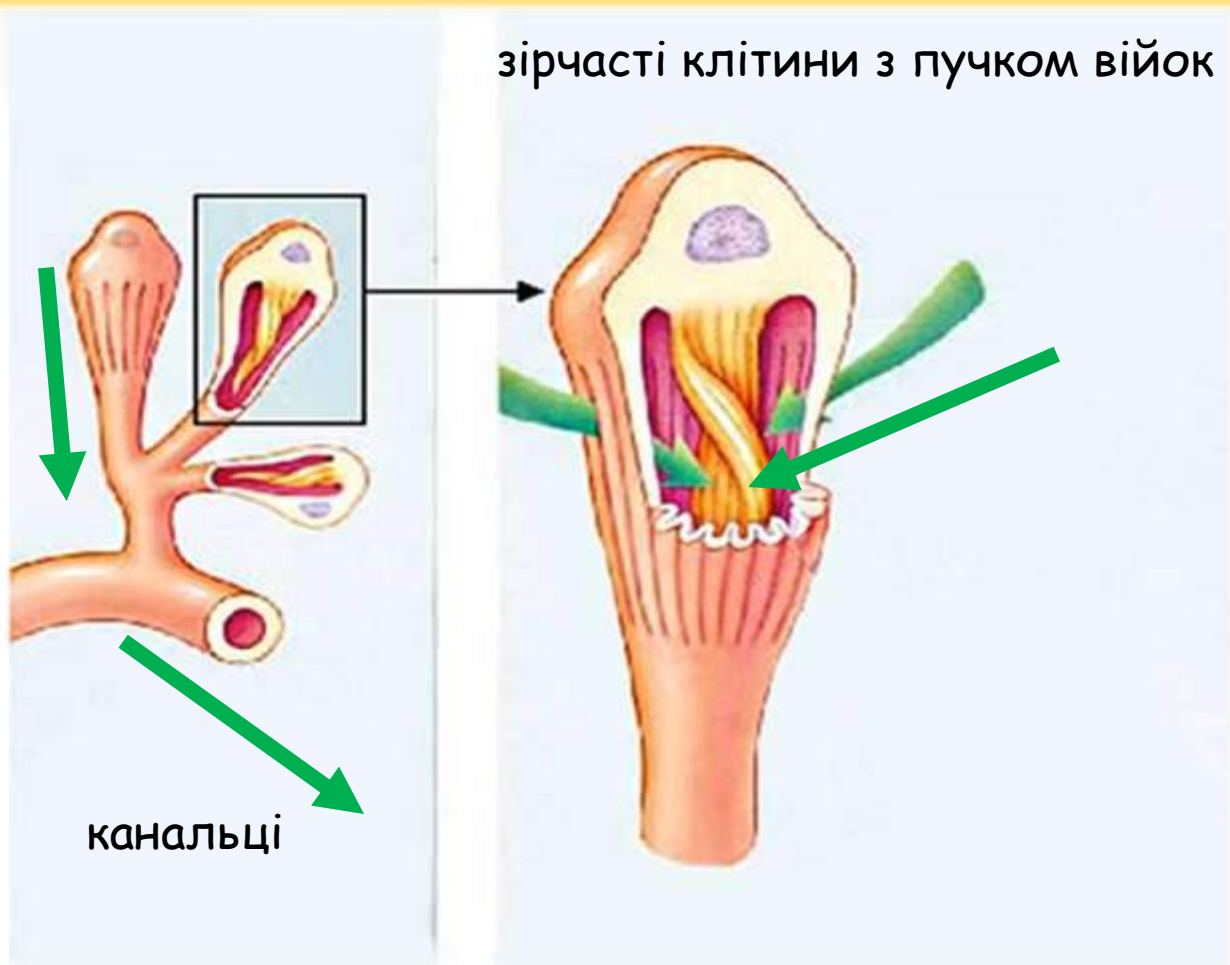
Нервова система



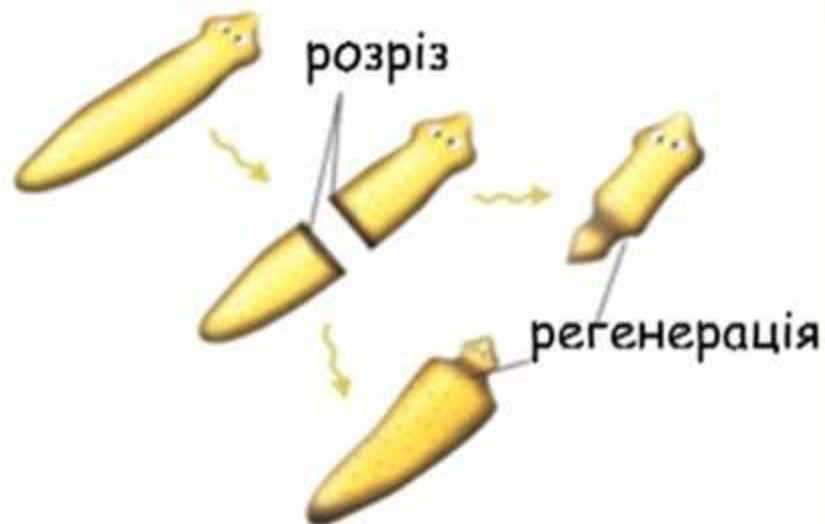
Видільна система



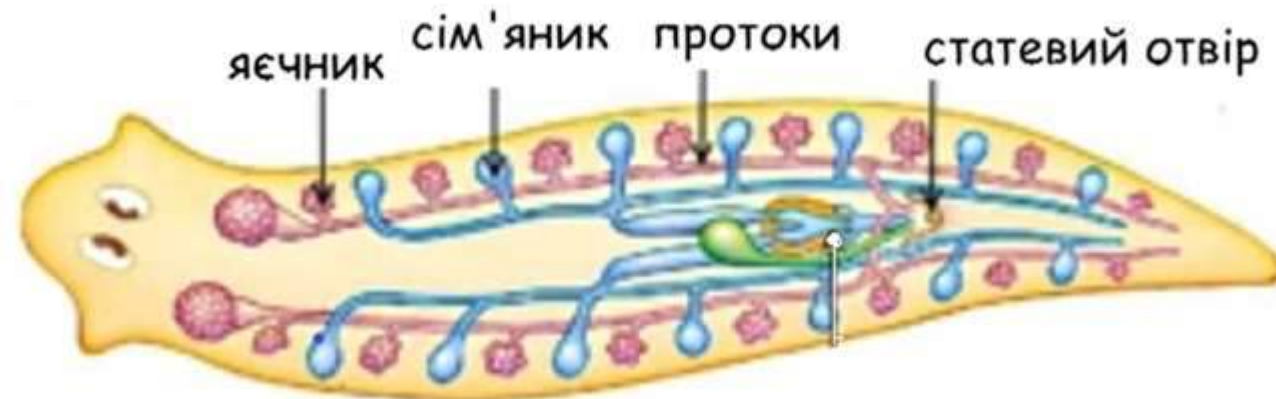
протонефриді



Розмноження



Здатні до розмноження
фрагментацією
- нестатево



Плоскі черви- **гермафродити**

Жіноча статева система представлена
яєчниками

Чоловіча статева система представлена
сім'яниками

Сисуни (трематоди) Печінковий сисун

ротовий присосок

черевний присосок



Покриви тіла



тегумент

основна мембрана

кільцеві м'язи

поздовжні м'язи

занурені ділянки цитоплазми
з ядрами

Особливості сисунів



китайський сисун

- Добре розвинена травна система
- Дихання в безкисневому середовищі - анаеробне
- Нервова система вузлова драбинчаста
- Органи чуття майже не розвинені
- Сисуни - переважно гермафродити
- Характерні життєві цикли зі зміною хазяїв

головка (сколекс)

шийка

дозрілі троглотиди



свинячий ціп'як

дозріла гермафродитна троглотида

незріла троглотида

дозріла троглотида з яйцями

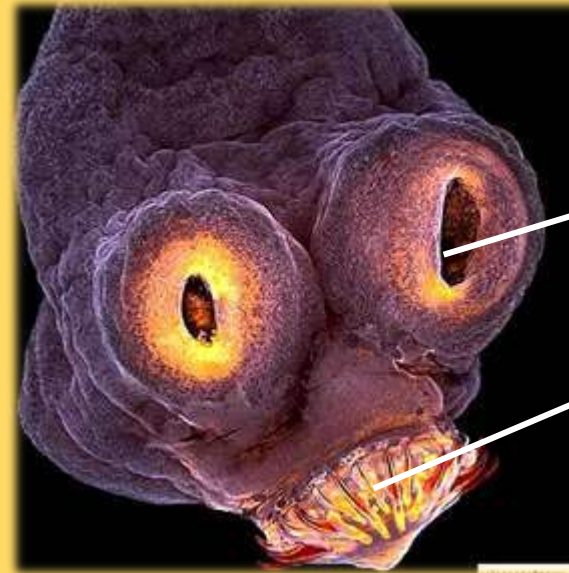


Стьожкові черви (цестоди)

сколекс
свинячого ціп'яка

присоски

гачки



ехінокок



Особливості стьожкових червів



- Повністю відсутні органи травлення і дихання
- Слабкий розвиток нервової системи та органів чуттів
- Органи виділення – протонефридії
- Найкращого розвитку досягла статева система, що повторюється в кожному членику

Цикл розвитку бичачого ціп'яка

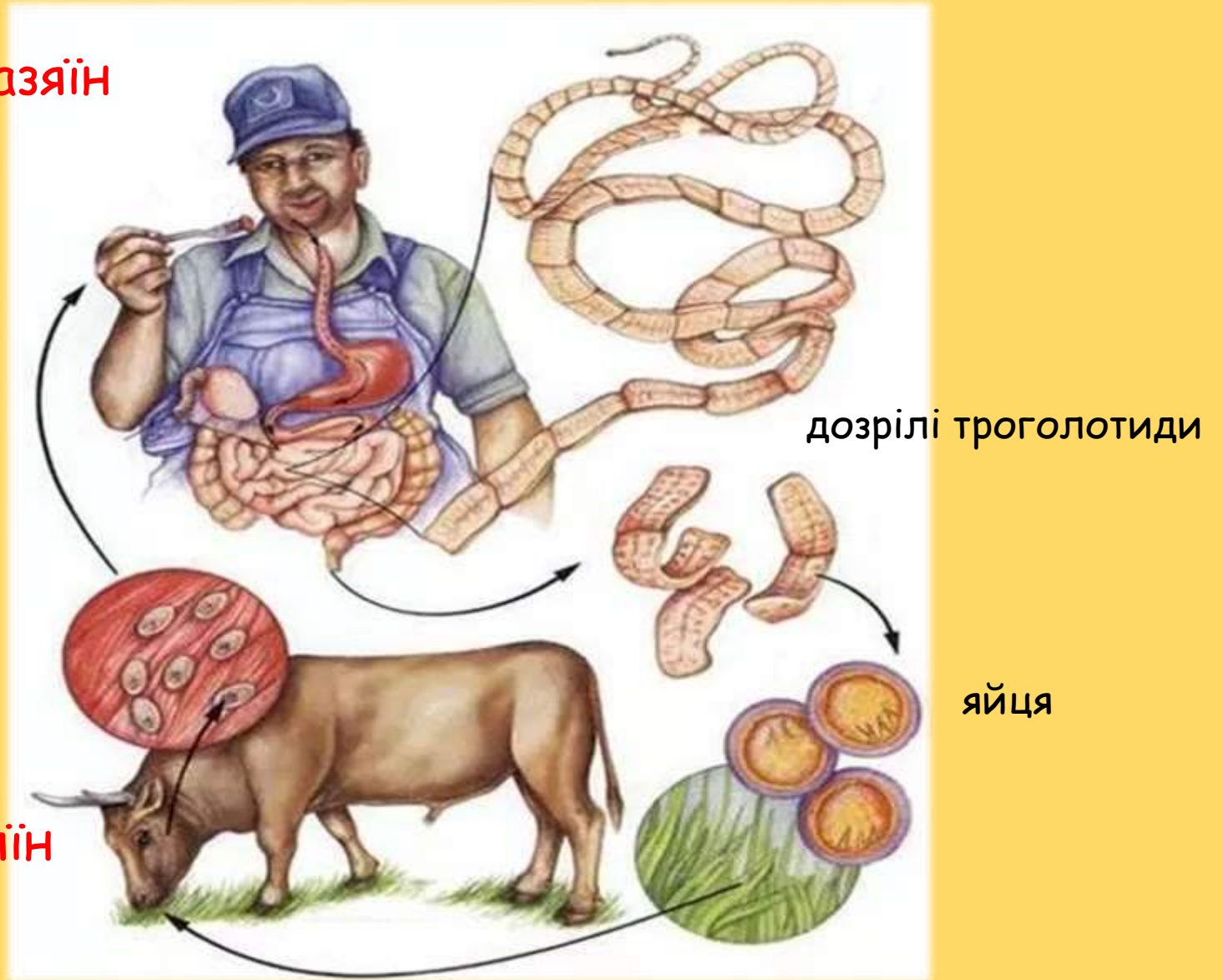
людина – **остаточний хазяїн**



шестигачкова личинка

↓
фіна

ВРХ – **проміжний хазяїн**



Стьожкові черви – внутрішні параз

Сьогодні відомо біля 3500 видів стьожкових червів, які ідеально пристосовані до паразитичного способу життя



Зрілий сегмент ціп'яка, заповнений яйцями

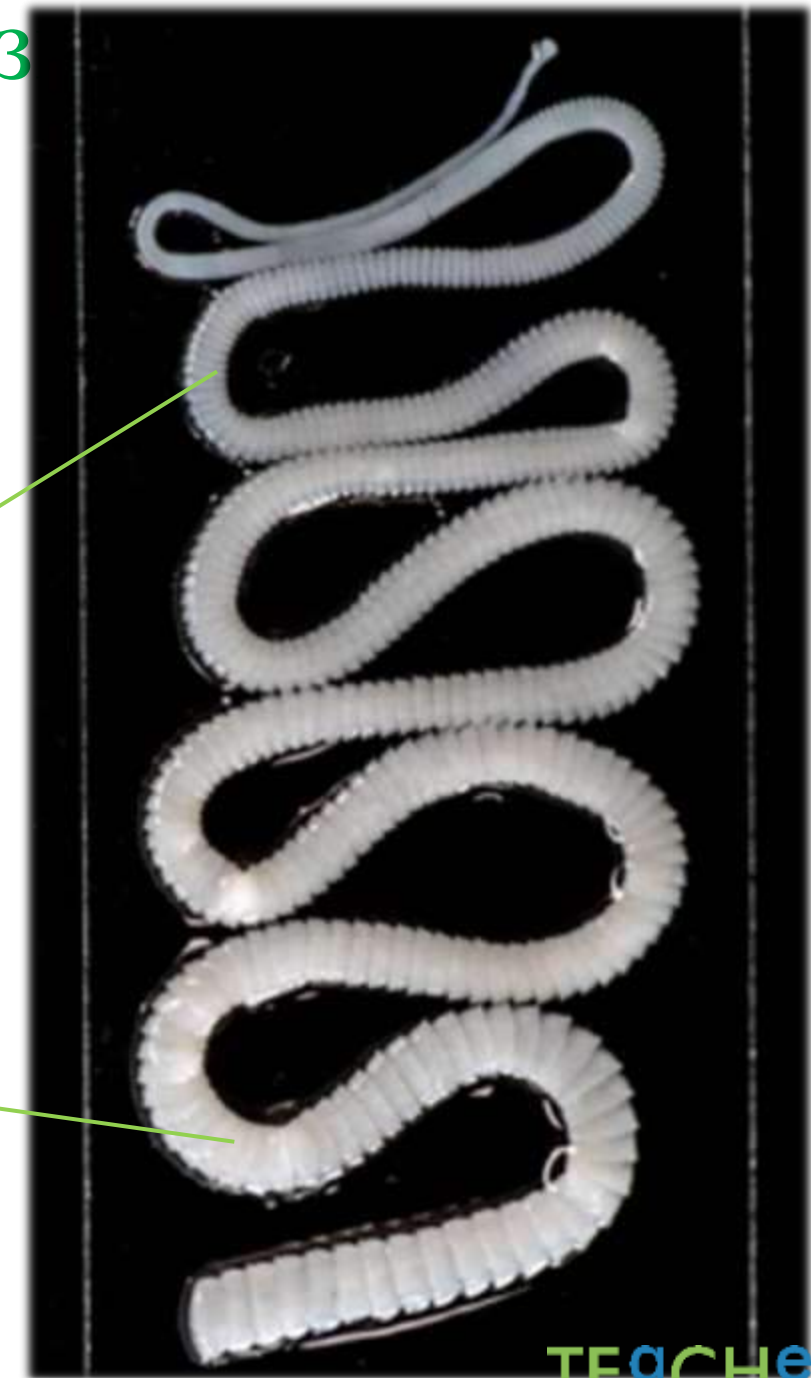
Тіло складається з ланцюжка **проглотид** — сегментів, які утворюються послідовно від шийки



У бичачого ціп'яка членики більш активні й можуть самотійно виповзати з анального отвору

Молоді проглотиди містять лише недорозвинені органи розмноження

Зрілі проглотиди заповнені яйцями



Домашнє завдання:

Опрацювати п 10.1, конспект, вчити особливості плоских червів.

<https://www.youtube.com/watch?v=Pd67z4VPwqI>

Дайте відповідь на питання:

Як запобігти зараженню бичачим та свинячим ціп'яком?